

SWOT-АНАЛИЗ НА БЪЛГАРСКАТА ИКОНОМИКА

Силни страни
<ul style="list-style-type: none">
– Стабилна макроикономическа среда и ниски преки данъци
– Благоразумна и предсказуема фискална политика
– Висок дял на населението със средно и по-високо образование
– Наличие на квалифицирани и добре подготвени изследователи в областта на физиката, компютърните технологии, биологията, химията, инженерните науки и медицината
– Относително ниска норма на безработица
– Сравнително малка разлика в равнищата на заетост на жените и мъжете
– Традиции в подготовката на медицински специалисти
– Изградена система за социално подпомагане и за социална интеграция на групите в неравностойно положение
– Висока степен на изграденост и гъстота на съществуващата транспортна инфраструктура и висока степен на електрификация на железопътния транспорт
– Добре развита водоснабдителна система, обхващаща 99% от населението и добри качествени характеристики на питейната вода
– Висока степен на изграденост на електропреносната система и добра свързаност със съседните страни
– Благоприятни климатични условия и природни дадености за развитие на селско стопанство и туризъм
– Развита тежка промишленост
– Висок темп на растеж на наукоемките сектори на икономиката
– Богато културно-историческо наследство
– Относителна балансираност на регионалното развитие на ниво NUTS II
– Равномерно разпределена мрежа от градове на територията на страната.
Слаби страни
<ul style="list-style-type: none">
– Неблагоприятни демографски тенденции
– Ниско качество на здравните услуги и затруднен достъп до тях
– Остаряла и небалансирано разпределена здравна инфраструктура
– Остаряла образователна инфраструктура и влошено качество на образователната система
– Голям дял на отпадащи ученици в задължителна училищна възраст от образователната система
– Високо ниво на риска от бедност и значими социални проблеми
– Ниски доходи на населението
– Сравнително ниска икономическа активност на населението в трудоспособна възраст, висок дял на безработните младежи и обезкуражените лица
– Ниска производителност на труда и ресурсна ефективност на икономиката
– Ниско равнище на участие на населението в различни форми на учене през целия живот

- Незадоволително състояние и ниво на поддържане на съществуващата транспортна инфраструктура
- Относително нисък дял на авто-магистралните пътища в републиканската пътна мрежа
- Висока степен на амортизация на водопроводните мрежи и високи загуби на вода в тях
- Недостатъчна степен на изграденост на съоръженията за отвеждане и пречистване на питейни и отпадъчни води и на инфраструктурата за третиране на отпадъци
- Амортизирана енергийна инфраструктура и високи загуби на енергия при пренос и разпределение
- Ниски разходи за НИРД в икономиката
- Липса на широколентов Интернет достъп за значителна част от територията и населението на страната
- Висока зависимост на икономиката от внос на ресурси и енергия и ниска степен на диверсификация на вноса на енергийни ресурси
- Липса на национална политика за адаптация към изменение на климата
- Ниска енергийна ефективност в производството и бита
- Ориентираност на масовия туристически продукт към ниско доходния сегмент на туристическия пазар
- Значителни вътрешно регионални различия и различия между селските и градските райони

Възможности

- Ефективно усвояване на европейските фондове
- Обвързване на бюджетните програми и прогнози със стратегическото планиране и с планирането на необходимите човешки ресурси
- Подобряване ефективността на публичните разходи и осигуряване на преразпределение на публичните разходи към дейности, повишаващи потенциала за растеж на икономиката
- Разработване и прилагане на ефективна система за мониторинг на политиките и прилагане на законодателството
- Стимулиране развитието на социалното партньорство и активизиране на обществения диалог
- По-широко използване на електронните услуги
- Изграждане на модерна научноизследователска инфраструктура, по-широко въвеждане на програмно-проектно финансиране
- Привличане на преки чуждестранни инвестиции в наукоемки сектори на икономиката
- Специализация във високотехнологични сектори, ползващи високо квалифицирана работна сила
- Широко развитие на инструментите за финансов инженеринг в страната и увеличаване на значението на публично-частното партньорство
- Използване на потенциала на страната производство на енергия от ВЕИ
- Развитие на алтернативни форми на туризъм и нови туристически продукти
- Утвърждаване на страната като производител на биологични селскостопански продукти

Заплахи

- Забавяне на икономическото развитие на страната в резултат на неблагоприятна международна конюнктура
- Предизвикателства пред устойчивостта на публичните финанси във връзка със

застаряването на населението, потенциални енергийна и/или финансова/икономическа криза

- Задълбочаване на неблагоприятните демографски тенденции и засилване на негативните им ефекти върху пазара на труда и социалните системи
- Затруднена реализация на трудовия пазар на излизащите от образователната система поради ниското ѝ качество
- Влошаване на здравния статус на населението
- Маргинализиране на голяма част от обществото
- Възникване на недостиг от квалифициран преподавателски, научен и медицински персонал поради слаба привлекателност на тези професии в страната
- Налагане на санкции от страна на ЕС при неизпълнение на ангажменти в областта на околната среда
- Риск от високи щети при природни бедствия и аварии поради неподдържана инфраструктура;
- Предизвикателства, причинени от промените в климата
- Значително нарастване на цените на храните поради климатичните промени и разрастването на индустрията за производство на биогорива в световен мащаб.
- Значително увеличаване на цените на ресурсите (в това число енергийните) и на дела им в себестойността им на промишлената продукция
- Загуба на пазари на българските фирми поради конкуренцията от страни извън Европейския съюз
- Загуба на пазари на български туроператори поради нарастване на глобалната конкуренция между туристическите дестинации
- Задълбочаване на междурегионалните и вътрешнорегионалните различия
- Обезлюдяване на големи части от територията на страната